

ZARZĄDZENIE NR 58/2012
WÓJTA GMINY BRALIN
z dnia 14 grudnia 2012 r.

w sprawie wprowadzenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego
dla Urzędu Gminy Bralin

Na podstawie Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 z późn. zm.), Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68 z późn. zm.), Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.), Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719), Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 124, poz. 1030), Obwieszczenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690 ze zmianami), zarządza się, co następuje:

§ 1

Wprowadza się Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego Urzędu Gminy Bralin w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Wykonanie zarządzenia powierza się Sekretarzowi Gminy Bralin.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WÓJT
inż. Roman Wojtyśiak

**Załącznik
do Zarządzenia Nr 58
Wójta Gminy Bralin
z dnia 14 grudnia 2012 r.**

**INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
URZĘDU GMINY BRALIN**

I Podstawy prawne

1. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719).
2. Obwieszczenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690 ze zmianami).
3. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68 z późn. zm.)
5. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.)
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 124, poz. 1030).
7. PN-92/N-01 256/01 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
8. PN-92/N-01 256/02 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
9. PN-N-01256-4 „Oznakowanie techniczne środków p. pożarowych”.
10. PN-B-02852- Ochrona przeciw pożarowa budynków. Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru.

II Zasady ogólne

1. Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 z późn. zm.) wójt, zapewniając ochronę przeciwpożarową obiektu i budynku, obowiązany jest w szczególności:

1) przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych;

2) wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice;

3) zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie;

4) zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji;

5) przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej;

6) zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi;

7) ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

2. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego określa:

1) Potencjalne źródła powstawania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania.

2) Zasady zapobiegania możliwości powstawania pożaru.

3) Zasady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo.

4) Zasady zabezpieczenia obiektów w sprzęt gaśniczy.

5) Zasady postępowania na wypadek pożaru.

6) Zasady prowadzenia ewakuacji.

7) Zasady prowadzenia szkolenia pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

3. Do zapoznania się z instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko. Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy potwierdzają w oświadczeniu własnoręcznym podpisem, które powinno być włączone do akt osobowych pracownika.

4. Postanowienia instrukcji obowiązują również pracowników firm i przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą lub wykonujących jakiegokolwiek prace na terenie budynku Urzędu Gminy. Umowa o powierzenie prac lub najem obiektów (ich części) musi zobowiązywać wykonawców (najemców) do przestrzegania ustaleń wynikających z treści instrukcji. Wykonawcy ponadto zobowiązani są zapoznać z treścią instrukcji swoich pracowników, którzy potwierdzają przyjęcie do wiadomości jej postanowień własnoręcznym podpisem.

5. Wójt lub osoba przez niego wyznaczona ma prawo i obowiązek kontrolować wykonawców/najemców w zakresie realizacji w/w ustaleń i przestrzegania przez ich pracowników postanowień instrukcji.

III Charakterystyka pożarowo – techniczna obiektów

Budynek Urzędu Gminy położony jest na działce przy ulicy Rynek 3 (północna część budynku). Od południa przylega do niego budynek w którym mieści się biblioteka, kino, GOPS i kotłownia (wzdłuż ul. Błotnej). Od południa działka przylega do posesji prywatnej, od zachodu do budynku i posesji prywatnej oraz placu szkolnego. Działka ma kształt nieregularny, wjazd i wyjazd jest od strony Rynku i ulicy Błotnej.

Budynek gminy

Budynek gminy jest usytuowany przy północnej stronie działki. Część południowa budynku jest połączona zabudową z budynkiem biblioteki. Rok zakończenia budowy 1892, następnie w roku 1986 zostało nadbudowane jedno piętro.

1. Wymiary budynku:

- 1) Powierzchnia zabudowy – 248,00 m²
- 2) Kubatura – 2701,00 m³
- 3) Powierzchnia użytkowa – 510,00 m²
- 4) Powierzchnia kondygnacji podziemnej – **brak**
- 5) Wysokość budynku – **brak**
- 6) Ilość kondygnacji nadziemnych – 3

Budynek przyległy (biblioteka, kotłownia i pomieszczenia administracji)

- 1) Rok budowy - 1918
- 2) Powierzchnia zabudowy – 332,900 m²
- 3) Kubatura budynku – 2043,00 m³

2. Konstrukcja budynku

1) Budynek główny:

- a) fundamenty – z kamienia łamanego i z cegły ceramicznej
- b) ściany fundamentowe – z kamienia łamanego i cegły pełnej, zaprawa cementowo-wapienna
- c) ściany zewnętrzne – murowane z cegły ceramicznej
- d) stropy – żelbetowe wylewane, stropodach
- e) dach, stropodach – stropodach wentylowany gęsto żebrowy, dach pokryty papą termozgrzewalną
- f) schody wewnętrzne i zewnętrzne: wewnętrzne – żelbetowe z okładziną z płytek ceramicznych.

2) Część południowa budynku (biblioteka, kino, pomieszczenia administracji i kotłownia):

- a) fundamenty – betonowe wylewane na mokro
- b) ściany fundamentowe – betonowe wylewane na mokro
- c) ściany zewnętrzne – murowane z cegły ceramicznej,
- d) stropy drewniane ze ślepym pułapem,
- e) dach, stropodach – konstrukcja drewniana i wielospadowa, podbitka drewniana, pokrycie dachowe – eternit.

3. Zagospodarowanie budynku gminy:

- 1) Przeznaczenie kondygnacji i pomieszczeń:
 - a) piwnica – **brak**
 - b) parter – dwa wejścia z zewnątrz, korytarz, ubikacje 2 , sala obrad, biuro USC, biuro ewidencji ludności, biuro Rady Gminy, biuro podawcze
 - c) pierwsze piętro – sekretariat, biuro wójta, biuro sekretarza, biura księgowości, pomieszczenia Referatu RKS i inne pomieszczenia biurowe,
 - d) drugie piętro – archiwum, serwerownia i pomieszczenia biurowe.
- 2) Maksymalna liczba osób przebywających w budynku – 70
- 3) Maksymalna liczba osób przebywających na najwyższej kondygnacji – 15 osób, na parterze 50 osób (najliczniejsza kondygnacja)
- 4) Wielkość pomieszczeń zakwalifikowanych do kategorii ZL I zagrożenia ludzi : sala obrad – 44 m²
- 5) Rodzaj i ilość materiałów niebezpiecznych pożarowo: brak

4. Klatki schodowe:

- 1) Ilość- 1: schody wewnętrzne
- 2) Konstrukcja schodów: wewnętrzne – żelbetowe z okładziną z płytek ceramicznych, dwubiegowe ze spocznikami, i poręczą
- 3) Urządzenia służące do usuwania dymu z klatki schodowej – brak

5. Instalacje:

- 1) Elektryczna 230 V na wszystkich kondygnacjach. Przewody prowadzone pod tynkiem.

Główny wyłącznik prądu znajduje się na parterze w lewej końcowej, od drzwi frontowych, części korytarza.

Główny wyłącznik prądu p. pożarowy znajduje się na zewnętrznej części budynku- przy głównej bramie wjazdowej (od strony Rynku)- jest trudnodostępny- zamykany na klucz.
- 2) Instalacja grzewcza – centralne ogrzewanie budynku zasilane z własnej kotłowni na brykiet (z trocin w przyległym budynku).
- 3) Odgromowa- zwody z pręta, otok z bednarki.
- 4) Wodociągowa – podłączona do wodociągu wiejskiego.
- 5) Kanalizacja sanitarna odprowadzająca ścieki do oczyszczalni.
- 6) Wentylacja grawitacyjna i mechaniczna w ubikacjach.

6. Instalacje gaśnicze i zabezpieczające:

- 1) Instalacja hydrantowa wewnętrzna – nie występuje.
- 2) Suche piony (instalacja hydrantowa nienawodniona – nie występuje.

- 3) Instalacja sygnalizacji alarmu pożarowego – nie występuje.

7. Zaopatrzenie wodne:

- 1) Sieć hydrantowa zewnętrzna przebiegająca wzdłuż budynku gminy przy ul. Rynek : odległość do najbliższego hydrantu – 40 m. (przy głównej bramie wjazdowej) oraz przy bramie ul. Błotna – 10 m.
- 2) Cieki i zbiorniki wodne zlokalizowane w odległości do 1 km od obiektu – zbiornik p. poż. o pojemności ok. 400 m³ zlokalizowany przy ulicy Wrocławskiej w Bralinie, z możliwością dojazdu ciężkim sprzętem straży pożarnej, bez stanowisk do poboru wody.
- 3) Rzeka Niesób – odległość ok. 1 km
- 4) Zbiornik otwarty BRODZISKO kierunek Mnichowice – przez ul. Pólkowską w oddaleniu 2 km od Bralina o pojemności 5000 m³ (pow. 1,5 ha)

8. Drogi pożarowe do budynku:

- 1) Dojazd od ulicy Rynek od frontu budynku szerokość bramy wjazdowej 2,90 m – droga dojazdowa utwardzona z możliwością zawracania samochodów ciężarowych, plac o wymiarach 20 x 30 m utwardzony (stanowi parking).
- 2) Druga brama wjazdowa znajduje się strony ul. Błotnej z tyłu budynku (od strony zachodniej) – droga dojazdowa utwardzona asfaltowa plac manewrowy utwardzony o wymiarach 20 x 30 m. szerokość bramy 4,30

Budynek biblioteki, GOPS, kotłowni i pomieszczeń przyległych

Budynek biblioteki kotłowni i pomieszczeń przyległych jest zlokalizowany skrajnie od strony południowo – zachodniej. Obecnie jest to budynek wolnostojący z łącznikiem o długości 3 m, nie ma połączenia korytarzem z budynkiem gminy. Pomieszczenia biblioteki i kotłowni mają samodzielne wejścia z zewnątrz.

Budynek przyległy (biblioteka, kotłownia i pomieszczenia administracji)

1. Wymiary budynku:

- 1) Rok budowy – 1918
- 2) Powierzchnia zabudowy – 332,900 m²
- 3) Kubatura budynku – 2043,00 m³
- 4) Ilość kondygnacji: nadziemnych – 1
podziemnych – częściowo podpiwniczone – kotłownia

2. Konstrukcja budynku

- 1) Fundamenty i ściany fundamentowe- betonowe, wylewne na mokro
- 2) Ściany zewnętrzne – murowane z cegły ceramicznej
- 2) Stropy – drewniane ze ślepym pułapem
- 3) Dach – stropodach, konstrukcja drewniana wielospadowa, pokrycie dachu- eternit i blacha falista (na wyższej części budynek

3. Zagospodarowanie budynku:

- 1) Przeznaczenie kondygnacji i pomieszczeń:
 - a) Kondygnacja nadziemna: biblioteka, kino; drugie wejście: biura GOPS-u i sanitariaty, korytarz, klatka schodowa- (są połączone ze sobą korytarzem)
 - b) Kondygnacja podziemna: kotłownia z oddzielnym wejściem po schodach w dół.
- 2) Maksymalna liczba osób przebywających w budynku –120
- 3) Maksymalna liczba osób przebywających na największej kondygnacji – 120 osób w bibliotece i w biurach, w kinie (100 osób max.)
- 4) Wielkość pomieszczeń zakwalifikowanych do kategorii ZLI zagrożenia ludzi: kino
Wielkość pomieszczeń zakwalifikowanych do kategorii ZLIII zagrożenia ludzi biblioteka, pomieszczenia biur,
Pomieszczenie kotłowni, stanowi odrębną strefę pożarową ZL III o klasie odporności ogniowej „C” (niski) $Q < 500$ (2 kondygnacje)
- 5) Rodzaj i ilość materiałów niebezpiecznych pożarowo – nie dotyczy.

4. Klatki schodowe:

- 1) Ilość:
 - a) schody wewnętrzne – 1 (pomieszczenia biurowe)
 - b) schody zewnętrzne – 1 (kotłownia)
- 2) Konstrukcja schodów:
 - a) wewnętrzne – żelbetowe wylewane na miejscu, dwubiegowe
 - b) zewnętrzne - żelbetowe wylewane na miejscu, dwubiegowe
- 3) Urządzenia służące do usuwania dymu z klatki schodowej – brak

5. Instalacje:

- 1) Elektryczna 230 V we wszystkich pomieszczeniach. Przewody prowadzone pod tynkiem. W pomieszczeniu – instalacja siłowa. Główny wyłącznik prądu znajduje się w drugim pomieszczeniu bibliotecznym
- 2) Ogrzewcza – centralne ogrzewanie budynku zasilane z kotłowni znajdującej się w tym samym budynku.
- 3) Wodociągowa – podłączona do wodociągu wiejskiego.
- 4) Odgromowa- zwody z pręta, otok z bednarki.
- 5) Kanalizacja sanitarna odprowadzająca ścieki do oczyszczalni ścieków.
- 6) Wentylacja grawitacyjna i mechaniczna.

6. Instalacje gaśnicze i zabezpieczające:

- 1) Instalacja hydrantowa wewnętrzna – jedna szafka hydrantowa zlokalizowane w przedsionku wejścia do kina i biblioteki, z zaworami hydrantowymi 25 mm – szafka wyposażona w 1 wał (brak zakończenia prądownicą).
- 2) Suche piony (instalacja hydrantowa nienawodniona – nie występuje.
- 3) Instalacja sygnalizacji alarmu pożarowego – nie występuje.

7. Zaopatrzenie wodne:

- 1) Sieć hydrantowa zewnętrzna przebiegająca wzdłuż ulicy Rynek: odległość do najbliższego hydrantu – 150 m.
- 2) Cieki i zbiorniki wodne zlokalizowane w odległości do 1 km od obiektu – staw o pojemności ok. 400 m³ zlokalizowany przy ulicy Wrocławskiej w Bralinie z możliwością dojazdu ciężkim sprzętem straży pożarnej, bez stanowisk do poboru wody.

Zbiornik otwarty BRODZISKO kierunek Mnichowice – przez ul. Pólkowską w oddaleniu 2 km od Bralina o pojemności 5000 m³ (pow. 1,5 ha)

8. Drogi pożarowe do budynku:

- 1) Dojazd od ulicy Błotnej z tyłu budynku (od strony zachodniej) – droga dojazdowa utwardzona asfaltowa, plac o wymiarach 30 x 20 m utwardzony (kostka brukowa) szerokość bramy wjazdowej od strony błotnej 4,30 m.

IV Potencjalne źródła powstania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania

Budynek gminy

1. Klasa odporności pożarowej budynku gminy

- 1) Jest obiektem zaliczonym do kategorii ZL III zagrożenia ludzi (Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).
- 2) Budynek gminy jest budynkiem trzykondygnacyjnym.) tego typu budynki użyteczności publicznej zaliczone do kategorii ZL III powinny być wykonane w klasie odporności pożarowej „C” (średniowysoki).
- 3) Elementy budynku gminy zaliczonego do klasy odporności ogniowej C powinny odpowiadać następującym warunkom:
 - a) główna konstrukcja nośna (ściany, słupy, podciagi, ramy) – minimalna odporność ogniowa 60 R,
 - b) ściany zewnętrzne – minimalna odporność ogniowa 30 EL
 - c) stropy – minimalna odporność ogniowa 60 REI,
 - d) ścianki działowe (wewnętrzne) – minimalna odporność ogniowa 15 EL
 - e) dachy, konstrukcja nośna dachu – minimalna odporność ogniowa 15 R,
 - f) przykrycie dachu – minimalna odporność ogniowa 15 E

Wyjaśnienie oznaczeń:

R - nośność ogniowa (w minutach)określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalenia odporności ogniowej elementów budynku.

E - szczelność ogniowa (w minutach) określona jw.,

I - izolacyjność ogniowa (w minutach) jw.,

- 4) Budynek gminy spełnia wymagania cytowanego wyżej przepisu.

2. Źródła powstania pożaru.

Możliwości powstania pożaru w gminy szkolnym mogą wynikać z:

- 1) wad oraz awaryjnego stanu pracy instalacji i urządzeń elektrycznych:
 - niewłaściwego wykonania,
 - przeciążania poprzez włączanie dużej ilości odbiorników energii do jednego obwodu elektrycznego,
- 2) używania otwartego ognia:
 - palenie papierosów
- 3) rozszczelnienie przewodów kominowych,
- 4) celowego podpalenia.

3. Możliwości rozprzestrzeniania się pożaru

- 1) Rozwój pożaru w budynku gminy
uzależniony jest od zastosowanych rozwiązań techniczno-budowlanych ograniczających możliwości rozprzestrzeniania się ognia i gazów pożarowych pomiędzy poszczególnymi pomieszczeniami i kondygnacjami.
- 2) Rozprzestrzenianie ognia w budynku gminy może następować poprzez:
 - a) palne elementy wykończenia wnętrz: podłogi panele, wykładziny podłogowe,
 - b) palne elementy wystroju oraz wyposażenia pomieszczeń administracyjnych: meble, elementy dekoracyjne, dokumenty (papier)
 - c) systemy instalacji użytkowych: wentylacyjnej, elektrycznej,
- 3) Oprócz rozprzestrzeniania się ognia, istotne jest również przenikanie na poszczególne kondygnacje oraz do pomieszczeń dymów i gazów pożarowych – w budynku gminy mogą one się rozprzestrzeniać przez:
 - a) otwarte drogi komunikacyjne (korytarze, klatki schodowe),
 - b) przewody wentylacyjne i elektryczne.

Budynek biblioteki, GOPS, kina, kotłowni i pomieszczeń biurowych

1. Klasa odporności pożarowej budynku biblioteki, GOPS, kina, i pomieszczeń biurowych

- 1) Jest obiektem zaliczonym do kategorii ZL III zagrożenia ludzi (Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie

ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. Nr 109, poz. 719).

ZL I powinny być wykonane w klasie odporności pożarowej C.

- a) główna konstrukcja nośna (ściany, słupy, podciąg, ramy) - minimalna odporność ogniowa 60 R,
- b) ściany zewnętrzne – minimalna odporność ogniowa 30 EI
- c) stropy – minimalna odporność ogniowa 60 REI,
- d) ścianki działowe (wewnętrzne) – minimalna odporność ogniowa 15 EI
- e) dachy, konstrukcja nośna dachu – minimalna odporność ogniowa 15 R,
- f) przykrycie dachu – minimalna odporność ogniowa 15 E

Wyjaśnienie oznaczeń:

R – nośność ogniowa (w minutach) określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalenia odporności ogniowej elementów budynku.

E – szczelność ogniowa (w minutach) określona jw.,

I – izolacyjność ogniowa (w minutach) jw.,

2) Kotłownia na paliwo stałe – brykiet z trocin

Elementy budynku kotłowni, zaliczonego do klasy odporności ogniowej C spełniają wymagania cytowanego wyżej przepisu:

- a) główna konstrukcja nośna (ściany, słupy, podciąg, ramy) – minimalna odporność ogniowa 60 R,
- b) ściany zewnętrzne – minimalna odporność ogniowa 30 EI
- c) stropy – minimalna odporność ogniowa 60 EI,
- d) ściany wewnętrzne – minimalna odporność ogniowa 60 EI,
- e) pokrycie dachu – minimalna odporność ogniowa 15 E
- f) drzwi i inne zamknięcia minimalna odporność ogniowa 30 EI
- g) materiały wykończeniowe dróg ewakuacyjnych – ogniotrwałe.

2. Źródła powstania pożaru.

Możliwości powstania pożaru w budynkach mogą wynikać z:

- 1) wad oraz awaryjnego stanu pracy instalacji i urządzeń elektrycznych:
 - niewłaściwego wykonania,
 - przeciążania poprzez włączanie dużej ilości odbiorników energii do jednego obwodu elektrycznego,
- 2) używania otwartego ognia:
 - prowadzenia prac remontowych polegających na spawaniu, cięciu, malowaniu, klejeniu z użyciem materiałów niebezpiecznych pożarowo,
- 3) celowego podpalenia.

3. Możliwości rozprzestrzeniania się pożaru

- 1) Rozprzestrzenianie ognia w budynkach może następować poprzez:
 - a) palne elementy wykończenia wnętrz,
 - b) palne elementy wystroju oraz wyposażenia oraz pomieszczeń pomocniczych: meble, dokumenty, książki, elementy dekoracyjne na ścianach, składowany brykiet
 - c) systemy instalacji użytkowych: wentylacyjnej, elektrycznej.
- 2) Oprócz rozprzestrzeniania się ognia, istotne jest również przenikanie do pomieszczeń dymów i gazów pożarowych – mogą one się rozprzestrzeniać przez:
 - a) otwarte drogi komunikacyjne (korytarz, klatkę schodową),
 - b) przewody wentylacyjne.

V Zapobieganie możliwości powstania pożaru

1. Do podstawowych obowiązków wszystkich pracodawców oraz osób prowadzących jakąkolwiek działalność na jego terenie należy zapobieganie możliwości powstania pożaru. W tym celu konieczne jest przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych, a w szczególności Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).
2. Zgodnie z w/w przepisem w celu zapewnienia bezpiecznej eksploatacji obiektów, należy:
 - 1) Zapewnić prawidłowe warunki ewakuacji ludzi, tj.:
 - a) oznakować zgodnie z PN-92/N- 01256/02 drogi, wyjścia i kierunki ewakuacji (znaki w wersji fotoluminescencyjnej umożliwiającej widoczność znaków w przypadku zaniku oświetlenia przynajmniej przez okres dwu godzin),
 - b) utrzymywać drożność poziomych i pionowych dróg ewakuacyjnych (korytarzy i klatek schodowych), tj. nie ustawiać na schodach, korytarzach i przejściach jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację, nie zamykać drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie, nie ograniczać dostępu do wyjść ewakuacyjnych,
 - c) zapewnić do celów ewakuacji co najmniej dwa, otwierane na zewnątrz, czynne wyjścia z budynku urzędu.
 - 2) Wywiesić na widocznym miejscu w obu budynkach instrukcję postępowania na wypadek pożaru oraz wykaz telefonów alarmowych.
 - 3) Oznakować zgodnie z PN-92/N- 01256/01:
 - a) miejsca ustawienia sprzętu gaśniczego,
 - b) lokalizację przeciwpożarowych wyłączników prądu elektrycznego.
 - c) lokalizację miejsc składowania materiałów niebezpiecznych pożarowo,
 - 4) Instalacje i urządzenia techniczne użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta,

a w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacjom, zgodnie z tabelą:

Lp.	Rodzaj czynności	Termin	Uwagi
1.	Konserwacja i naprawa podręcznego sprzętu gaśniczego	co najmniej raz w roku	
2.	Pomiar rezystancji izolacji przewodów roboczych instalacji elektrycznej	co 1 rok	
3.	Przegląd instalacji odgromowej	raz w roku	
4.	Kontrola stanu technicznego przewodów kominowych (spalinowych i wentylacyjnych)	co 1 rok	
5.	Przegląd stanu bezpieczeństwa pożarowego w budynku	raz w roku	
6.	Pomiar napięć i obciążeń w instalacji elektrycznej	co 5 lat	
7.	Sprawdzenie skuteczności działania środków ochrony przeciwporażeniowej w instalacji elektrycznej	co 5 lat	
8.	Badanie instalacji odgromowej	co 6 lat	oraz po każdym uszkodzeniu

- 5) Nie ograniczać dostępu do urządzeń przeciwpożarowych: hydrantów, zaworów wody, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego, podręcznego sprzętu gaśniczego.
- 6) Usuwać zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych z częstotliwością:
 - a) przewodu kominowe- 1 raz na rok
 - b) z paleniska kotłowni – co najmniej 2 razy w roku.
- 7) Urządzenia elektryczne ustawiać na podłożu niepalnym.
- 8) Na osłony punktów świetlnych stosować materiały niepalne lub trudno zapalne jeżeli są umieszczane w odległości co najmniej 0,05 m od powierzchni żarówki.
- 9) Oprawy oświetleniowe oraz osprzęt instalacji elektrycznej instalować na podłożu niepalnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.
- 10) Nie używać otwartego ognia i nie palić tytoniu w pomieszczeniach .
- 11) Nie dokonywać napraw bezpieczników energii elektrycznej.

- 12) Zapewnić właściwe warunki przechowywania materiałów palnych: w odległości nie mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury ponad 100° C oraz linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających i przewodów odprowadzających instalacji odgromowej.
- 13) Przewody elektryczne (do komputerów i innych odbiorników prądu) nie mogą być przydeptywane, narażone na działanie wody – powinny być osłonięte, podwieszone lub prawidłowo zamocowane.

VI Podręczny sprzęt gaśniczy

1. Ilość i rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego.

- 1) Ilość i rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego w budynkach reguluje Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).
 - a) jedna jednostka sprzętu o masie środka gaśniczego 2 kg (lub 2 dm³) powinna przypadać w strefach pożarowych o obciążeniu ogniowym 500 MJ/m² i wyższym oraz zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi ZL I oraz ZL III – na każde 300 m² powierzchni,
 - b) gaśnice stosowane w obrębie urządzeń elektrycznych pod napięciem powinny posiadać na etykiecie indeks „E”,
- 2) Przy rozmieszczaniu sprzętu w obiektach należy stosować następujące zasady:
 - a) sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach i klatkach schodowych, przy przejściach i korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń,
 - b) w obiektach wielokondygnacyjnych sprzęt należy umieszczać w tych samych miejscach na każdej kondygnacji,
 - c) oznakowanie miejsc usytuowania sprzętu powinno być zgodne z PN-92/N-01256/01,
 - d) do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m,
 - e) odległość dojścia do sprzętu nie powinna być większa niż 30 m,
- 3) Rozmieszczenie gaśnic w budynku gminy:

Lp.	Typ	Miejsce usytuowania
1.	Proszkowa ABC 6 kg	PARTER – przy wyjściu na dziedziniec
2.	Proszkowa ABC 2 kg	I PIĘTRO – hol przy schodach
3.	Proszkowa ABC 4 kg	II PIĘTRO – pomieszczenie ksero

- 4) Rozmieszczenie gaśnic w budynku biblioteki, kina, pom. biurowych GOPS, kotłownia:

Lp.	Typ	Miejsce usytuowania
1.	Proszkowa ABC 12 kg	BIBLIOTEKA – pierwsze pomieszczenie biblioteczne
2.	Proszkowa ABC 2 kg	GOPS – pomieszczenia biurowe
3.	Proszkowa ABC 2 kg	Kotłownia

2. Przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego.

- 1) Podręczny sprzęt gaśniczy przeznaczony jest do gaszenia pożarów w początkowej fazie ich rozwoju przez użytkowników budynku.
- 2) Gaśnice proszkowe cechuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces palenia, będącym reakcją chemiczną.
- 3) Proszki grupy ABC przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów stałych, cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem – stosuje się je przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu.

3. Sposób użycia gaśnicy proszkowej.

- 1) Zbliżyć się z gaśnicą do źródła ognia.
- 2) Wyciągnąć zawleczkę.
- 3) Jedną ręką chwycić zawór, drugą ręką wbić zbijak.
- 4) Nacisnąć dźwignię zaworu.
- 5) Skierować strumień środka gaśniczego do ogniska pożaru.

4. Kontrola i konserwacja gaśnic

- 1) Sprzęt gaśniczy powinien być poddawany czynnościom konserwacyjnym nie rzadziej niż raz na rok lub zgodnie z zaleceniami producenta.
- 2) Zakres czynności konserwacyjnych powinien być zgodny z instrukcją obsługi ustaloną przez producenta.
- 3) Konserwację i naprawę tego sprzętu winni przeprowadzać odpowiednio przeszkoleni i upoważnieni konserwatorzy sprzętu gaśniczego.
- 4) Na kontrolce gaśnicy powinna się znajdować data następnego przeglądu gaśnicy.
- 5) za przeprowadzenie okresowej kontroli podręcznego sprzętu gaśniczego odpowiedzialny jest Wójt lub upoważniony przez niego pracownik.

VII Organizacja ewakuacji

1. Warunki ewakuacji.

1) Określenie ilości osób przebywających w budynkach

a) budynek gminy:

Kondygnacja	Pracownicy	interesanci	Razem
Parter	8	5	13
Sala konferencyjna na parterze	Użytkowana, średnio- 2 razy w tygodniu -	--	30
I piętro	12	5	17
II piętro	11	5	16
RAZEM			76

b) budynek biblioteki, kina, administracyjno- biurowy:

Kondygnacja	Pracownicy	Interesanci	Razem
Biblioteka	1	3	4
Kino	Użytkowane tylko sporadycznie, średni 1 raz w miesiącu -		100
Pomieszczenia administracyjne	6	6	12
Pomieszczenia kotłowni	- Miejsce czasowego przebywania, pracowników gospodarczych (1 godz. dziennie)	-	2
RAZEM			114

2) Analiza pionowych dróg ewakuacyjnych:

a) w budynku gminy:

- pionowe drogi ewakuacji w budynku gminy stanowi klatka schodowa - otwarta - schody wykonane z materiałów niepalnych, klatki schodowe nie posiadają urządzeń oddymiających- posiada okna otwieralne, szerokość schodów zgodna z przepisami,

b) w budynku administracyjnym:

- pionowe drogi ewakuacji w budynku administracyjnym stanowi jedna klatka schodowa- wewnętrzna , otwarta: schody wykonane z materiałów niepalnych, klatka schodowa wewnętrzna nie posiada urządzeń oddymiających, szerokość schodów zgodna z przepisami,

3) Analiza poziomych dróg ewakuacyjnych:

a) w budynku gminy:

- długość przejść w pomieszczeniach, mierzona od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek do wyjścia na korytarz (drogę ewakuacyjną) – nie przekracza 15m i wynosi maksymalnie 10 m
- długość dojsć ewakuacyjnych (odległości od wyjścia z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną do wyjścia na zewnątrz budynku nie przekracza wymaganych dla budynku szkolnego (ZL III) z dwoma wyjściami ewakuacyjnymi 45 m – wynosi maksymalnie 40 m,
- szerokość dróg ewakuacyjnych (korytarzy) wynosi 2,4 m i jest zgodna z wymaganiami,

b) w budynku biblioteki, pomieszczeń administracyjnych, kina:

- długość przejść w pomieszczeniach, mierzona od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek do wyjścia na korytarz (drogę ewakuacyjną) nie przekracza wymaganych dla pomieszczeń 40 m – wynosi maksymalnie 20 m,
- długość dojsć ewakuacyjnych (odległości od wyjścia z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną do wyjścia na zewnątrz budynku lub do drzwi na klatkę schodową) nie przekracza wymaganych dla kina (ZL I) z dwoma wyjściami ewakuacyjnymi 45 m – wynosi maksymalnie 25 m,
- szerokość dróg ewakuacyjnych (korytarzy) wynosi 2,4 m i jest zgodna z wymaganiami,

4) Wystroje wnętrz i dróg komunikacyjnych:

- a) na drogach komunikacyjnych jak korytarze, klatki schodowe nie zastosowano łatwo zapalnych wykładzin ściennych, podłogowych i sufitowych,
- b) w pomieszczeniu kina stałe drewniane elementy wyposażenia- krzesła, ściany – boazeria drewniana, zasłony z dzianiny, scena drewniana – podłoga niepalna .

5) Oznakowanie dróg ewakuacyjnych:

oznakowanie dróg ewakuacyjnych w budynku gminy i budynkach przyległych zostało wykonane zgodnie z PN-92/N-01 256/02 b) sposób oznakowania dróg i wyjść ewakuacyjnych przedstawia **załącznik nr 1**.

6) Oświetlenie ewakuacyjne i bezpieczeństwa.

ponieważ budynek gminy jest wykorzystywany głównie w okresie dziennym nie zachodzi konieczność instalowania oświetlenia bezpieczeństwa i ewakuacyjnego,

7) Instalacja sygnalizacji pożarowej- nie ma takiej instalacji.

8) Środki i urządzenia łączności i alarmowania.

budynek gminy i budynek przyległy wyposażony jest w sieć telefoniczną umożliwiającą całodobową łączność zewnętrzną.

2. Konieczność ewakuacji.

1) Konieczność przeprowadzenia ewakuacji zachodzi zawsze w następujących okolicznościach:

- a) gdy pożar, wybuch, lub inny wypadek losowy zdarza się w pomieszczeniu przebywania ludzi lub gdy znajduje się ono w układzie łączności bezpośredniej z innymi pomieszczeniami bez odrębnych wyjść na drogę ewakuacyjną,
- b) gdy pożar, wybuch lub inny wypadek losowy przerasta możliwości opanowania w zarodku lub zapobieżenia skutkom przez znajdujących się w miejscu wypadku pracowników w okresie nie dłuższym niż jest to konieczne do wyprowadzenia osób zagrożonych przez wypadek lub jego następstwo (max. do 3 minut),
- c) gdy siły pomocy z zewnątrz lub straż pożarna nie mogą stawić się w czasie gwarantującym zbędność ewakuacji,
- d) gdy warunki ewakuacji są niekorzystne, niezgodne z obowiązującymi przepisami stwarzając utrudnienia ewakuacji ludzi,
- e) gdy okoliczności pożaru, jego nasilanie się, gwałtowność rozszerzania się i zadymienie stworzyły już z chwila ujawnienia, zagrożenia osobiste życia i zdrowia ludzi lub zmieniająca się sytuacja wskazuje na takie niebezpieczeństwo.

3. Podstawowe zasady ewakuacji:

- 1) **W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia z budynków szkolnych, decyzję o podjęciu ewakuacji podejmuje dyrektor Zespołu lub jego zastępca.**
- 2) Decyzja o zarządzeniu ewakuacji musi zawierać informacje o zakresie ewakuacji, liczbie osób przewidzianych do ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania obiektu (kondygnacji, budynku), a także musi określać drogi i kierunki ewakuacji.
- 3) Po podjęciu decyzji o ewakuacji osób i mienia należy:
 - a) niezwłocznie powiadomić wszystkich pracowników przebywających na terenie ewakuowanego odcinka o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji,
 - b) kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji grup uczniów, ponadto ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia,
 - c) w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz

pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie; następnie należy ewakuować osoby poczynając od najwyższych kondygnacji. Należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej z różnych względów zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach.

- d) podczas ewakuacji z pomieszczeń strumienie ludzi należy kierować na poziome drogi ewakuacyjne (korytarze), a następnie zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne na klatki schodowe i wyjścia poza obszar zagrożony pożarem lub na zewnątrz obiektów.
- e) osoby z ograniczoną zdolnością poruszania się należy ewakuować przy wykorzystaniu wózków bądź przenosić na rękach,
- f) w przypadku blokady dróg ewakuacyjnych należy niezwłocznie, dostępnymi środkami, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy, powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków oraz istniejących warunków ewakuować z zewnątrz przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek ratowniczych,
- g) przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i korytarzy. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zmoczoną w wodzie – sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu.
- h) ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi. Ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń, dokumentacji i przedmiotów. Należy wykorzystać wszystkie sprawne fizycznie osoby, nadające się do demontażu i ewakuacji mienia.
- i) po zakończeniu ewakuacji, tj. opuszczeniu budynku urzędu czy zagrożonej strefy, opiekun danej grupy osób zobowiązany jest do sprawdzenia, czy wszyscy ludzie opuścili poszczególne pomieszczenia. W razie podejrzenia, że ktoś został w zagrożonej strefie, należy natychmiast zgłosić ten fakt jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponowne sprawdzenie pomieszczeń budynku.
- j) w przypadku przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej lub OSP w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący przebiegiem akcji zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się poleceniom dowódcy przybyłej jednostki taktycznej straży pożarnej.

4. Przebieg ewakuacji.

1) W budynku gminy:

- a) otworzyć drzwi biur powiadamiając o charakterze zagrożenia i konieczności ewakuacji – apelować o zachowanie spokoju,

- b) określić kolejność ewakuacji z pomieszczeń i kondygnacji przy zachowaniu zasady:
 - w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie,
 - następnie należy ewakuować osoby poczynając od drugiego piętra budynku.
 - c) wskazać pracownikom i petentom kierunek ruchu oraz określić miejsce zbiórki (na parkingu lub na Rynku) w zależności od zagrożenia,
 - d) sprawdzić listę pracowników obecnych na zbiórce,
 - e) o ile to jest możliwe, sprawdzić pomieszczenia, czy wszyscy je opuścili,
 - f) ludzi odciętych od dróg wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia (taka możliwość może zaistnieć na I i II piętrze) zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru,
 - g) w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia tych ludzi przed przybyciem jednostek ratowniczych, podjąć próbę ich ewakuacji przez okna, np. przy pomocy drabin,
 - h) po zakończeniu ewakuacji osób przystąpić do ewakuacji mienia, poczynawszy od pomieszczeń zagrożonych pożarem, w następującej kolejności:
 - dokumentacja,
 - sprzęt elektroniczny, w tym komputerowy,
 - pozostałe wyposażenie i sprzęt.
- 2) W budynku przyległym (Biblioteka, Kino, pomieszczenia GOPS i kotłowni):
- a) otworzyć drzwi pomieszczeń, powiadamiając o charakterze zagrożenia i konieczności ewakuacji – apelować o zachowanie spokoju,
 - b) określić kolejność ewakuacji w zależności od miejsca powstania pożaru, przy zachowaniu zasady:
 - w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie,
 - c) wskazać pracownikom i petentom kierunek ruchu oraz określić miejsce zbiórki (na parkingu lub na Rynku) w zależności od zagrożenia,
 - d) w przypadku ewakuacji Sali kinowe otworzyć dodatkowe wyjście ewakuacyjne,
 - e) sprawdzić listę pracowników obecnych na zbiórce,
 - f) o ile to jest możliwe, sprawdzić pomieszczenia, czy wszyscy je opuścili,
 - g) w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia tych ludzi przed przybyciem jednostek ratowniczych, podjąć próbę ich ewakuacji przez okna, np. przy pomocy drabin,

- h) po zakończeniu ewakuacji osób przystąpić do ewakuacji mienia, poczynając od pomieszczeń zagrożonych pożarem, w następującej kolejności:
 - dokumentacja,
 - sprzęt elektroniczny, w tym komputerowy,
 - pozostałe wyposażenie i sprzęt.
- i) w czasie dalszych działań ewakuacyjnych stosować się do zasad ustalonych dla ewakuacji budynku gminy.

VIII Postępowanie na wypadek pożaru lub innego zagrożenia

1. Zasady alarmowania.

- 1) Każdy pracownik, który zauważył pożar lub uzyskał informację o pożarze czy zagrożeniu, obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować:
 - a) wszystkie osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru narażone na jego skutki,
 - b) Państwową Straż Pożarną – **telefon 998, 112**
 - c) Wójta Gminy Bralin – 604160369 – Roman Wojtysiak
 - d) Zastępcę Wójta Gminy Bralin – 602797362 – Robert Kieruzal
 - e) Sekretarza Gminy Bralin – 606784844 – Zbigniew Łatka
- 2) Po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną należy podać następujące informacje:
 - a) gdzie się pali – adres gminy,
 - b) co się pali – rodzaj pomieszczenia, na której kondygnacji, rodzaj palącego się materiału, np. archiwum,
 - c) czy istnieje zagrożenie dla życia ludzi, czy w pobliżu znajdują się materiały łatwopalne, itp.,
 - d) numer telefonu, z którego podaje się informacje oraz swoje imię i nazwisko.
- 3) **UWAGA:** po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez dyżurnego telefonistę należy odłożyć słuchawkę i odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie.
- 4) W razie potrzeby powiadomić:
 - a) Pogotowie Ratunkowe – tel. 999
 - b) Policję – tel. 997
 - c) Pogotowie Energetyczne – tel. 891

2. Zasady postępowania pracowników gminy w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia.

- 1) Równoległe z zaalarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego oraz hydrantów wewnętrznych znajdujących się w budynku.
- 2) Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją sprawuje Wójt lub Zastępca, a w razie ich nieobecności jeden z pracowników. Każdy pracownik zobowiązany jest podporządkować się poleceniom kierującego akcją.

- 3) Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo – gaśniczej powinna:
- a) w pierwszej kolejności przystąpić do ratowania ludzi, przeprowadzając ewakuację z zagrożonego rejonu,
 - b) wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do strefy pożaru (nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem),
 - c) usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszelkie znajdujące się tam materiały palne, wybuchowe, toksyczne, a także cenny sprzęt i urządzenia oraz ważne dokumenty, nośniki informacji itp.,
 - d) nie należy otwierać bez potrzeby drzwi i okien w pomieszczeniach, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
 - e) otwierając drzwi do pomieszczeń, w których powstał pożar należy zachować szczególną ostrożność. Wskazane jest schowanie się za ścianę od strony klamki w drzwiach lub zasłonięcie twarzy,
 - f) wchodząc do zadymionych pomieszczeń lub przechodząc przez nie, należy ograniczać ilość wdychanych produktów spalania. Poruszać się w pozycji pochylonej, jak najbliżej podłogi i zasłaniać usta, np. wilgotną chustką.

3. Zabezpieczenie pogorzeliska.

Wójt lub jego zastępca jest odpowiedzialny za:

- 1) zabezpieczenie miejsca pożaru i wystawienie posterunku pogorzeliskowego w celu zapobieżenia powstania pożaru wtórnego,
- 2) przystąpienie do uporządkowania pogorzeliska po zakończeniu działalności Policji, firmy ubezpieczeniowej lub komisji powołanej do ustalenia okoliczności i przyczyn pożaru.

IX Zasady zaznajamiania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi

1. Cel i zakres szkoleń.

- 1) Zaznajamianie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi należy realizować w formie szkoleń- rozszerzenie szkoleń wstępnych i okresowych o te zagadnienia których celem jest zapoznanie z postanowieniami „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego”, a w szczególności z:
 - a) zagrożeniem pożarowym występującym w budynkach gminy i przyległych
 - b) przyczynami powstania i rozprzestrzeniania się pożarów,
 - c) sposobami eliminacji zagrożenia pożarowego,
 - d) przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej,
 - e) zadaniami i obowiązkami pracowników w zakresie zapobiegania pożarom,
 - f) zadaniami i obowiązkami pracowników w wypadku powstania pożaru,
 - g) warunkami prowadzenia ewakuacji osób i mienia,
 - h) zasadami użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych.
- 2) Szkoleniem objęci są wszyscy pracownicy, których obowiązkiem jest uczestnictwo w szkoleniu wstępnym.

Zapoznanie z instrukcją pracowników obecnie pracujących odbędzie się w terminie 14 dni od daty sporządzenia tego dokumentu.

- 3) Do zapoznania się z postanowieniami „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego” zobowiązane są również wszystkie osoby nie będące pracownikami gminy, a wynajmujące powierzchnie lub pomieszczenia na terenie zajmowanym przez obiekty gminy. Obowiązkiem Wójta jest dostarczenie tym osobom przedmiotowego dokumentu i uzyskanie oświadczenia o przyjęciu do wiadomości jego postanowień – wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 6.

X Zasady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo

1. Zasady organizacyjne.

- 1) Prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane na terenie budynku gminy pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
- 2) Wymagania, o których mowa poniżej ustalane są komisyjnie, każdorazowo przed rozpoczęciem prac, w oparciu o postanowienia niniejszej instrukcji oraz przepisów szczegółowych obowiązujących w przedmiotowej sprawie.
- 3) Zasady działania komisji, o której mowa w pkt. 2 będą określone w odrębnym zarządzeniu.

2. Wytyczne zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo.

- 1) Niedopuszczalne jest jednoczesne prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo jak spawanie, cięcie mechaniczne lub szlifowanie powodujące iskrzenie itp., w pomieszczeniach, w których (lub sąsiadujących z nimi) wykonywane są prace z zastosowaniem materiałów palnych, polegające w szczególności na:
 - a) klejeniu, malowaniu lub myciu z zastosowaniem rozcieńczalników łatwo zapalnych,
 - b) szlifowaniu (np. cyklinowaniu) powierzchni wykonanych z materiałów palnych,
 - c) zakładaniu palnych izolacji oraz prowadzeniu robót wykończeniowych przy zastosowaniu materiałów palnych,
 - d) montowaniu wyposażenia wewnątrz wykonanego z materiałów palnych.
- 2) Przygotowanie budynku i pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo polega na:
 - a) oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń,
 - b) odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych i niepalnych w opakowaniach palnych,
 - c) zabezpieczeniu przed działaniem, np. odprysków spawalniczych materiałów, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przez osłonięcie ich, np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi itp.,

- d) sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa ciepłego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,
 - e) uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. Znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,
 - f) zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacji z palną izolacją, o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami niebezpiecznymi pożarowo,
 - g) sprawdzeniu, czy w miejscu planowanych prac lub w pomieszczeniach sąsiednich nie prowadzono w ostatnim czasie prac malarskich lub innych, przy użyciu substancji łatwo palnych,
 - h) przygotowaniu w miejscu dokonywania prac m.in.:
 - napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki, np. drutu spawalniczego, elektrod itp.,
 - materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac,
 - niezbędnego sprzętu pomiarowego, np. do pomiaru stężeń par i gazów palnych w rejonie prowadzenia prac, podręcznego sprzętu gaśniczego,
 - zapewnieniu stałej drożności wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo.
- 3) Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:
- a) dążyć do zmniejszania lub eliminacji stref zagrożonych wybuchem poprzez wentylowanie (mechaniczne, grawitacyjne) lub przewietrzanie pomieszczeń,
 - b) na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze, gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac, z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy,
 - c) zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych (lub innych dopuszczonych), szczelnych opakowaniach,
 - d) pozostawianie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,
 - e) po zakończeniu prac, wszystkie naczynia, wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji, tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe,
 - f) ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach, stanowiskach, w przewodach wentylacyjnych i na podłożu,
 - g) prace w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone

wyłącznie po uprzednim pomiarze stężeń par cieczy lub gazów w pomieszczeniu i stwierdzenie nie przekroczenia 10% ich dolnej granicy wybuchowości.

- 4) Miejsce wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo należy wyposażać w podręczny sprzęt gaśniczy, w ilości i rodzaju umożliwiającym likwidację wszystkich źródeł pożaru.
- 5) Po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo w budynku, pomieszczeniu oraz w pomieszczeniach sąsiednich, należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących lub żarzających się cząstek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiekolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należyście zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Kontrolę taką należy ponowić po upływie 4 godzin, a w razie konieczności po 8 godzinach, licząc od czasu zakończenia prac niebezpiecznych pożarowo.
- 6) Prace niebezpieczne pożarowo powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.
- 7) Butle z gazami sprężonymi mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem.

3. Obowiązki osób nadzorujących prace niebezpieczne pożarowo.

Osoba, która została upoważniona przez Wójta do sprawowania nadzoru nad przebiegiem prac niebezpiecznych pożarowo, powinna w szczególności:

- 1) znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników,
- 2) dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac niebezpiecznych pożarowo wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu, pomieszczeń, stanowisk, przewidziane w protokole prac lub zezwoleniu na ich przeprowadzenie,
- 3) sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk prac niebezpiecznych pożarowo oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć,
- 4) wstrzymywać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości,
- 5) brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub budynku po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo.

4. Do obowiązków wykonawcy prac niebezpiecznych pożarowo należy w szczególności:

- 1) Sprawdzenie, czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należyście zabezpieczone przed możliwością zainicjowania oraz rozprzestrzeniania pożaru,
- 2) Ścisłe przestrzeganie zaleceń zawartych w protokole zezwoleniu na prowadzenie prac,

- 3) Znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
- 4) Sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo,
- 5) Ścisłe przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia, ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych,
- 6) Sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego,
- 7) Rozpoczynanie prac niebezpiecznych pożarowo tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia, względnie na wyraźne polecenie bezpośredniego przełożonego kierującego tokiem pracy,
- 8) Poinstruowanie pomocników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla wykonywanego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo,
- 9) Przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu,
- 10) Meldowanie bezpośredniemu przełożonemu o zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo oraz informowanie o ewentualnych faktach zainicjowania ognia, ugaszonego w czasie wykonywania prac,
- 11) Dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy, stanowiska i jego otoczenia, w celu stwierdzenia czy podczas wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo nie zainicjowano pożaru,
- 12) Wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac i czynności niebezpiecznych pożarowo.

XI Załączniki

1. Oznakowanie rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego, dróg i wyjść ewakuacyjnych – zał. nr 1.
2. Zezwolenie na prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo (protokół) – zał. nr 2.
3. Znaki ewakuacyjne przeciwpożarowe – zał. nr 3.
4. Wykaz osób zapoznanych z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego – zał. nr 4.
5. Karta aktualizacyjna – zał. nr 5.
6. Oświadczenie o zapoznaniu się z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego i przyjęciu do wiadomości jej postanowień dla pracowników nowo zatrudnionych, praktykantów, stażystów, wolontariuszy wskazanych na szkoleniu wstępnym – zał. nr 6.

Instrukcję opracował:

Specjalista ds. bhp Elżbieta Pacyna

Bralin, 14.12.2012 r.

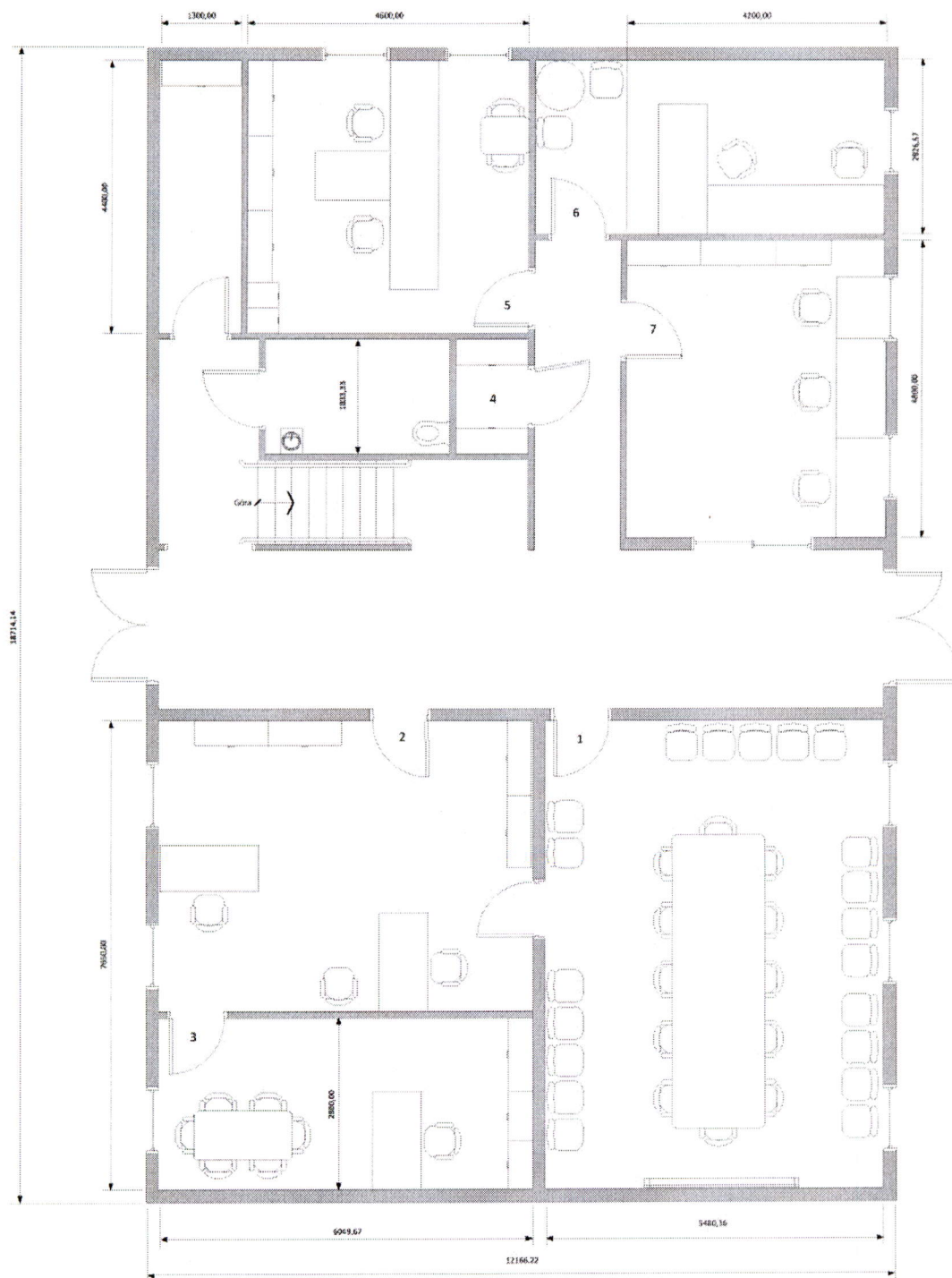
Zatwierdził:

WÓJT

inż. Roman Wojtyśiak

.....
/data i podpis/

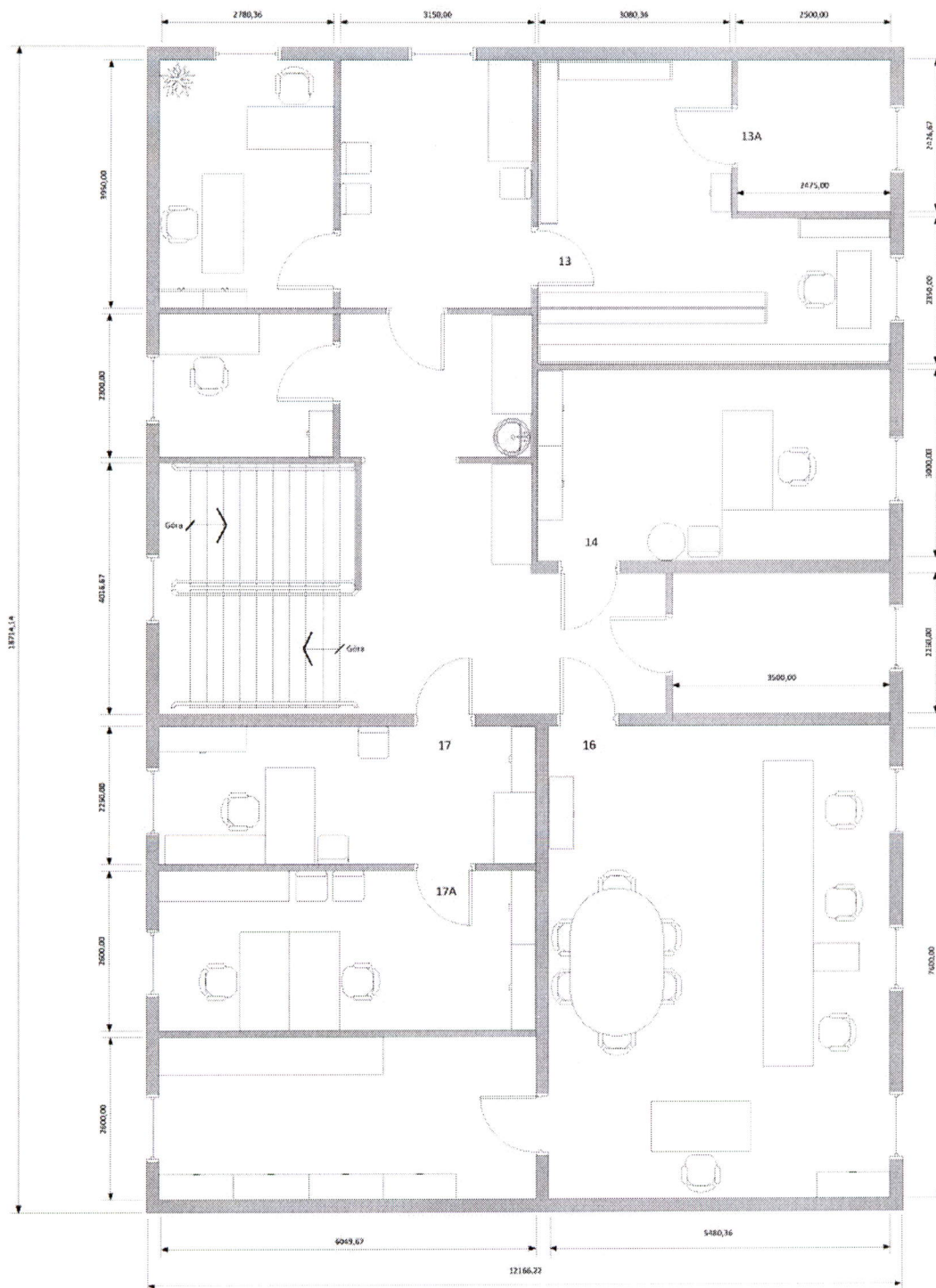
PRZYZIEMIE

1 PIĘTRO

2 PIĘTRO

Bralin dnia,

Imię

Nazwisko

OŚWIADCZENIE

Zostałem zapoznany z INSTRUKCJĄ BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO Gminy Bralin, przyjmuję do wiadomości i zobowiązuję się do przestrzegania jej postanowień.

.....
/podpis pracownika/

WÓJT
inż. Roman Wojtysiak

PROTOKÓŁ
zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych

Zezwolenie na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.
numer zezwolenia:

1. Miejsce pracy.

.....
(wydział, oddział, obiekt, instalacja, itp.)

2. Rodzaj pracy.

.....

3. Nazwa firmy wykonawczej.

.....

4. Czas pracy

- a) data:
- b) godzina rozpoczęcia:
- c) godzina zakończenia:

5. Zagrożenie pożarowe lub wybuchowe w miejscu pracy.

.....
.....
(określić z czego wynika)

6. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru, wybuch lub innego miejscowego zagrożenia.

.....
.....
.....

7. Środki zabezpieczające:

- a) p-poż:
- b) BHP:
- c) Inne:

8. Sposób wykonania pracy.

.....
.....
.....

9. Odpowiedzialni za:

- a) Przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających, zabezpieczenie toku prac niebezpiecznych pod względem pożarowym:

nazwisko:, wykonano-podpis:

- b) Wyłączenie napięcia elektrycznego:

nazwisko:, wykonano-podpis:

- c) Dokonanie analizy stężeń palnych gazów, par cieczy, pyłów:

Nazwisko:, wykonano-podpis

Stwierdzam, że w miejscu prac nie występują niebezpieczne stężenia.

Podpis:

- d) Stosowanie środków zabezpieczających, organizację pracy, instruktaż:

Przyjąłem do wiadomości, stosowania i wykonania.

Nazwisko wykonawcy:, podpis

Uwaga: niepotrzebne skreślić.

10. Zezwalam na rozpoczęcie robót.

(zezwolenie na pracę może nastąpić po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt. 9)

Nazwisko:, podpis:

11. Pracę zakończono.

Data:, godz.:

Podpis wykonawcy:

12. Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań mogących zainicjować pożar lub wybuch:

a) Stwierdzam odebranie robót:

Nazwisko:, podpis:

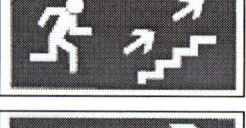
b) Skontrolował po 2 i po 4 godzinach:

Nazwisko:, podpis:

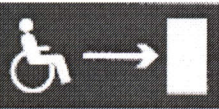
Uwaga: Otrzymujący zezwolenie na wykonanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, po ich wykonaniu, przekazuje zezwolenie kierownikowi, który je wydał.

inż. Roman Wojtysiak

**OZNAKOWANIE EWAKUACYJNE I OZNAKOWANIE
P.POŻ ZGODNIE Z PN**

	Wyjście ewakuacyjne
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej w prawo
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej w lewo
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół w prawo
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół w lewo
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę w lewo
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę w prawo
	Kierunek drogi ewakuacyjnej
	Drzwi ewakuacyjne
	Drzwi ewakuacyjne
	Ciągnąć aby otworzyć
	Pchać aby otworzyć

Załącznik nr 4
do instrukcji bezpieczeństwa pożarowego Urzędu Gminy Bralin

	Kierunek drogi ewakuacyjnej
	Kierunek drogi ewakuacyjnej
	Stłuc aby uzyskać dostęp
	Przesunąć w celu otwarcia
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej dla niepełnosprawnych w prawo
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej w dół (znak uzupełniający)
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół w prawo
	Klucz do wyjścia ewakuacyjnego znajduje się (tekst wg zamówienia)
	Drzwi przeciwpożarowe (Zamknij za sobą)
	Zakaz korzystania z dźwigu osobowego w razie pożaru

WÓJT
inż. Roman Wojtyśiak

WYKAZ

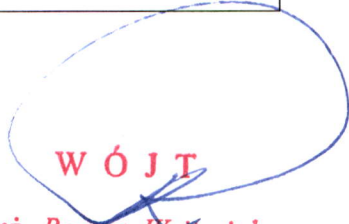
osób zapoznanych z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego.

[illegible]

WÓJT
inż. Roman Wojtysiak

KARTA AKTUALIZACYJNA

Lp.	Data	Kto dokonał aktualizacji	Zakres aktualizacji

WÓJT
inż. Roman Wojtyśiak